

Stalo se před 10ti lety.

Pamatujete?

V roce 2001 oslavilo naše město 700 let od první písemné zmínky o našem městě, a tak si jen v krátkosti připomeňme události těch dní.

O konání městských oslav u příležitosti tohoto výročí rozhodla městská rada již v první polovině roku 2000 a pověřila městské kulturní a informační středisko, aby navrhlo scénář, který by rozvrhl oslavy do čtyř dnů od 5. – 8. července 2001.

První den byl věnován veřejnému slavnostnímu zasedání, na kterém bylo oceněno 30 budišovských obyvatel, kteří svou prací přispěli k rozvoji města.

A takto o prvním dnu oslav psal tisk:

Členové nejrůznějších organizací a spolků pracujících ve městě před časem vybrali občany, kteří v posledních desetiletích svou prací přispěli k rozvoji města či k jeho věhlasu. Zastupitelé pak jejich volbu na svém červnovém zasedání schválili. Konečný seznam čítá třicet občanů, z nichž deseti bylo ocenění přiznáno in memoriam. Slavnostní ceremoniál předávání se uskutečnil ve čtvrtek 5. července v místním kulturním domě. Mezi občany, kteří pamětní list spolu s medailí vydanou právě k této příležitosti obdrželi, byla také Marie Okálková, která svou celoživotní prací přispěla k rozvoji kultury ve městě.

„Ocenění je pro mě velice významné, ale vnímám je, že nepatří jen mně. Zaslouží si ho i mých patnáct spolupracovníků, bez kterých bychom spoustu kulturních projektů vůbec nezrealizovali. Život v kultuře je obdobný, jako v kterékoliv oblasti. I zde jsme byli jednou nahoře a jindy zase dole. Nepříznivější byla osmdesátá léta, během nichž se kultuře skutečně dařilo. Pak nastal útlum, lidé měli existenční problémy a kulturní život je nelákal. Je moc dobře, že dochází k dalšímu zlomu a nyní lidé začínají kulturu opět vnímat. Já sama, i když jsem v důchodu, nechci zůstat doma. Chci i nadále pomáhat radě kulturního domu.“

- **Den druhý – pátek 6.7. 2001:**

Odpolední částí se pořadatelsky zhostila Tělovýchovná jednota Spartak, neboť byla věnována sportovnímu utkání družstva Budišov nad Budišovkou a partnerského Budišova u Třebíče.

Páteční večer byl pak na náměstí otevřen historický jarmark, vystoupilo několik historických skupin – žonglérů, fakíři a scénické představení O Matce Zemi, které vyvrcholilo ohňovým vodopádem. Velmi efektní byl loučový průvod městem a velký ohňostroj.

- **Divácky nejatraktivnější byl den třetí – sobota 7.7. 2001:**

Ve 13,00 hod. došel na náměstí Republiky historický průvod 16ti osobností, jež město svými činy významně ovlivnily. Ty se pak následně seřadily pod postaveným pódiem a čekaly, až dostanou slovo.

Úvodní však patřilo starostovi Františku Vrchoveckému, který připomněl, že město ve své sedmisetleté historii několikrát stálo na pokraji zániku, a vždy jen náhoda zabránila tomu, aby bylo smeteno z povrchu zemského jako řada okolních obcí.

Teprve pak byly historické osobnosti vyzvány ceremoniálem slovutným panem Petrem z Hradce, aby se několika slovy představily současným budišovským obyvatelům. A tak se na vyvýšeném místě vystřídaly tyto osobnosti: např. opat Budiš (domnělý zakladatel města), panovník Václav II. s manželkou, který stříbro z této oblasti používal k ražení českých grošů. Své pozdravy u příležitosti městských narozenin přednesl i gen. Laudon, kněz a vědec František Halaška či Joy Adamsonová. Historické události města podtrhnul i Brněnský ozbrojený měšťanský sbor. Sobotní historický den, jenž měl nejen přespolním, ale i místním připomenout vývoj města a všechny jeho osobnosti, se na náměstí republiky nesl v duchu starodávného trhu. Dále vystoupila slovácká krojovaná dechovka Šohajka a country hudba Kompromis z Hradce nad Moravicí. Své stánky s rozličným zbožím zde měli řemeslníci, a koho nebavilo nakupovat, mohl se třeba svézt na historickém kolotoči nebo využít pohostinství některé ze zahradních restaurací.

Večer byl promítán záznam koncertu australské hudební skupiny AC/DC na velkoplošné videoprojekci.

- **Den čtvrtý – neděle 8.7. 2001:**

V 9,00 hod. se v budišovském chrámu Nanebevzetí Panny Marie uskutečnila slavnostní mše, kterou celebroid Monsignore František Václav Lobkowitz, biskup Ostravsko-opavské diecéze, v jejímž průběhu zazněly tóny fanfár v provedení Oderských trubačů. Po mši zněly městem zvony jeho dominanty.

V 10,30 se uskutečnil promenádní koncert v podání Malé černé dechovky z Ostravy.

Hlavními organizátory těchto čtyř denních oslav byli: Ing. Vrchovecký v čele komise pro konání oslav, Helena Malušová a rada MKIS, Oddíl kopané TJ Spartak Budišov n.B., Jindřich Bláha a zaměstnanci SML, Hugo Kolb a SDH Budišov n.B., za zvukovou techniku stál Jindřich Votoček, na bezpečnost el. sítě dohlížel Lubomír Veliký a zdravotnicí byla paní Lenka Kohoutková.

110. VÝROČÍ ŽELEZNIČE SUCHDOL N.O. – BUDIŠOV N.B.

Citace novinového článku z roku 2001:

Nadpis:

CELÝ BUDIŠOV SE V ČELE SE STAROSTOU VYDAL NA NÁDRAŽÍ aneb JAK BYLY ODBORÁŘKY VYHOZENY NA DLAŽBU

15. října 1891 přijel do Budišova nad Budišovkou první vlak. Firma podnikatele von Neberleho postavila 39 km trati Suchdol – Budišov s deseti zastávkami za neuvěřitelný rok a půl. Začali na jaře 1890 bez jakékoli mechanizace. A 15. října 1891 přisupěl první vlak. V této době by minimálně rok a půl trvalo stavební řízení, další rok a půl řízení kolaudační.

V minulosti Budišov doplácel na to, že sem bylo špatné spojení. Proto zažilo město před 110 lety nebývalé oslavy. Nejinak tomu bylo i 13. října 2001 na budišovském nádraží. V jeho okolí vyrostly stánky, vlály vlajky, transparenty, hrála hudba, přijeli hasiči, luxusní starodávný autobus z Kopřivnice, koně ze Svatoňovic a pivo teklo proudem. Zkrátka bylo bujaře. Krátce před příjezdem historického vlaku přišli zástupci městského magistrátu. Starosta Ing. František Vrchovecký se svými dvěma radními, všichni ve fracích, jak se na představitele královského města sluší a patří. Lid obecný je doprovázel dobově vystrojen. A tak jsme potkávali nažehlené měšťky, služtičky v jupkách, které nesměle pokukovaly po mládencích v naškrobených košilích, venkovské ušmudlané kluky, kteří si událost nemohli nechat ujít, nechyběl ani flašinetář. Peron budišovského nádraží se zaplnil rovněž „tabačkami“. Těmi byly dělnice z nedaleké tabákové továrny, které si nenechaly tuto příležitost ujít také proto, aby agitovaly za vyšší mzdy. Kolemjdoucím nalévaly z plechových konviček mdlé cikorky, nápoje, jehož nebylo možno ani při dobré vůli nazvat kávou. K tomu nabízely okoralé skývy chleba, aby si všichni uvědomili, jak těžko se žije dělnému lidu na severu Moravy. Ony to byly, kdo kazil radost všem přítomným z příjezdu slavnostně vyzdobeného vlaku.

„Chceme svobodné odbory.....osmihodinovou pracovní dobu.....“ a podobná jiná socanská hesla vykřikovaly, chtějíc na sebe upozornit.

Leč navzdory tomu starosta přednesl svůj projev, flašinetář hrál, u stánků šel na odbyt nejvíce fernet, chléb namazaný sádlem a škvarkama a zelňačka. Místní čarodějnice nalévaly tradičně svůj nápoj lásky a příslušník železniční ostrahy kupodivu nikoho nezatkl. Pouze některé děti věřily, že druhý den budou odborářky vyhozeny na dlažbu. Jen tak mezi námi – ono by to vůbec nevadilo. Alespoň by jednou v životě přijel do pohraničí jejich táta Falbr.

TOVÁRNÍKŮV SYNÁČEK VYRAZIL DĚLNICKÉ DÍVCE ZUB aneb jak řádily tabákové dělnice při oslavách 110. výročí železniční trati

S tím vyraženým zubem to bylo tak (pokračování předešlého článku). Mezi tabákovými dělnicemi jsme si povšimli mladé dívky, jejíž mladistvé vnady nemohly zakrýt ani bavlněné punčocháče a jupka, zděděná zřejmě po starší sestře. Půvabná dělnice se stala předmětem zájmu několika mladíků, kterým nemohla ujít i evidentně čerstvá mezera v řadě jejich horních jinak bělostných zoubků. (Maskérské umění amatérské je někdy obdivuhodné). O vysvětlení nemuseli dočasní ctitelé zvláště žadonit. Chtěla jsem si odnést za řadry několik doutníků, které bych vyměnila v obchodě U Čápa za pecen chleba....“, stěžovala si hladová dělnice. Avšak přistihl mne při tom mladý pan továrník a brutálně mne ztrestal, jak bývá jeho zvykem. A vyrazil mi dva přední zuby...”

Sadistický čin zhýčkaného a nepřejícího buržoazního synka odsuzovali všichni účastníci oslav, kterým to nešťastná dělnice vyprávěla na potkání. Až jistý filuta prohlásil, že to zas není tak špatné. Že nešťastné dívky do vzniklé mezery rozhodně zapadne některý z dalších ukradených doutníků, když nebude moci kousat tvrdou chlebovou skývu... I takto se tedy baví dnešní mládež.

Vše tedy nakonec dopadlo dobře a ze všech stanic, ve kterých historický expres na trati Suchdol – Budišov stál, bylo téma stanice právě v Budišově n.B. hodnoceno nejlépe. S tabákovými dělnicemi nikdo z hostů nepočítal. A tak byli spokojeni i budišovští pořadatelé, neboť chleba se sádlem byl spolu se zelňačkou (vařili radní MKIS) zcela vyprodán a hosté odjžděli ze stanice Budišov v dobré náladě.

V letošním roce 2011 slaví město 710. narozeniny
a železniční trať 120 let.